

ZÁVĚREČNÁ EVALUAČNÍ ZPRÁVA

Název projektu: Prevence bezdomovectví Ostrava

Registrační číslo projektu: CZ.03.2.60/0.0/0.0/15_026/0002784

Zdroj financování:	OPZ, výzva č. 026 – Koordinovaný přístup v sociálně vyloučených lokalitách		
Rozpočet	8 529 401,25 Kč	% výše dotace:	100%
Termín zahájení:	1. 11. 2016	Termín ukončení:	31. 10. 2019
Personální obsazení:	1 vedoucí pracovník, 3 sociální pracovníci, 1 pracovník v sociálních službách		

STRUČNÉ PŘEDSTAVENÍ PROJEKTU

Hlavním cílem projektu byla podpora osob v nepříznivé sociální situaci charakterizované neexistencí nebo ohrožením ztráty bydlení (tj. v bytové nouzi) prostřednictvím terénní sociální služby a poradenstvím ve městě Ostrava. Jednalo se o prevenci a možnost sociálního začlenění cílové skupiny do obvyklého standardu života, tj. do existence s bydlením.

V rámci realizace projektu jsme rozšířili poskytování služby tzv. Prevence bezdomovectví registrované jako sociální službě terénního programu do dalších obvodů města Ostravy, konkrétně do obvodu Ostrava – Jih, Muglinov, Hrušov.

Projekt zajišťující podporu osob v nepříznivé sociální situaci byl nabízen jak prostřednictvím spolupráce s městskými obvody, spolupráce s Úřadem práce – hmotnou nouzí, tak nabídkou služeb v rámci ubytoven a spolupráci s jinými poskytovateli sociálních služeb.

V průběhu realizace projektu došlo k navýšení počtu bytů pod-najímaných nebo pronajímaných Armádou spasy pro cílovou skupinu z 62 na 126 bytů.

Specifikem projektu byla nabídka další podpory cílové skupiny v oblasti zaměstnanosti, podpory ke vzdělávání i v rámci řešení jejich právních, finančních a psychických problémů s cílem udržet si vlastní bydlení a začlenit se do komunity a společnosti.

Očekávaný výsledek projektu je jedinec / rodina schopná samostatného bydlení.

PŘÍČINY PROBLÉMU

Jednotlivec/rodina bez svého domova nebo ztrátou vlastního bydlení ohrožená je výsledkem působení mnoha vlivů a oblastí a je sama o sobě komplikovaným, vnitřně bohatě diferencovaným sociálním, ekonomickým, politickým, zdravotním, právním a bezpečnostním problémem. Z pohledu kategorizace podle příčin lze rozlišit zejména tyto trajektorie směřující k bezdomovectví v širším slova smyslu:

(1) dlouhá = celoživotní dráha osoby "rodící se do situace sociálního vyloučení",

(2) krátká = založena na souběhu vlivů, které mohou poměrně rychle vést k bezdomovectví, jako je spojení zadlužení, dlouhodobé nezaměstnanosti, zdravotních potíží, vysokých mandatorních nákladů na chod domácnosti, rozpad rodiny a vyloučení osoby z domácnosti do situace bezdomovectví.

(zdroj: MPSV: Koncepce prevence a řešení problematiky bezdomovectví ČR do roku 2020, Praha, červenec 2013)

Ze zkušeností z realizace projektu vyšlo najevo, že ohrožující je již i krátkodobá nezaměstnanost nebo jakýkoliv nečekaný vyšší výdaj domácnosti, neboť mnoho domácností žijí bez vytvořených finančních rezerv.

Další příčinou problému je řetězení negativních jevů z generačního hlediska, kdy děti, které se rodí a žijí v socioekonomicky znevýhodněném prostředí, následně přebírají pro svůj život daný vzor. V úzké souvislosti s tímto problémem pak je malá podpora vzdělanosti těchto dětí a dospívajících. Je zde nutné komplexní a koordinované řešení.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

CÍLOVÁ SKUPINA

Cílovou skupinou projektu byly osoby bez přístřeší, osoby ohrožené ztrátou bydlení, osoby žijící v ubytovnách, osoby ze sociálně vyloučených lokalit města Ostravy, které projevily zájem svou nepříznivou sociální situaci řešit. Jednalo se o jednotlivce, muže a ženy starší 18 let a/nebo rodiny s dětmi, jejichž zákonný zástupce je starší 18 let. V rámci projektu jsme podpořili jednotlivce a rodiny žijící v 64 bytech. Služby právníka a psychologa byly v projektu nabízeny všem uživatelům služby Prevence bezdomovectví v Ostravě, Bohumíně a Frýdku-Místku.

Při definování cílové skupiny vycházíme z definice ETHOS - evropské typologie bezdomovectví a vyloučení z bydlení v prostředí ČR. Dle této definice se u "bezdomovectví" jedná o označení pro heterogenní populační skupinu zahrnující jak viditelné bezdomovce, tj. osoby, které spí venku (bez střechy), tak osoby, které v důsledku nemožnosti zajistit si jiné bydlení žijí v ubytovnách a ubytovacích zařízeních pro bezdomovce (azylové domy, noclehárny), dále osoby, jejichž bydlení je nejisté, a také osoby, které žijí v podmínkách, které neodpovídají minimálním standardům bydlení v daném kulturním a sociálním prostředí.

POPIS REALIZACE JEDNOTLIVÝCH AKTIVIT PROJEKTU – co se povedlo / nepovedlo

Aktivita 1: TERÉNNÍ PROGRAM OSTRAVA

Registrovaná sociální služba Terénní program je poskytována osobám, které vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženy. Služba je určena pro tyto skupiny osob: osoby bez přístřeší, osoby žijící v sociálně vyloučených komunitách a jiné sociálně ohrožené skupiny. Cílem služby je tyto osoby vyhledávat a minimalizovat rizika jejich způsobu života.

Co se povedlo:

- Klíčoví pracovníci motivovali a stále motivují uživatele k hledání a udržení si bydlení.
- Motivace k získávání kompetencí pro zvládnutí bydlení v bytě a podpora uživatelů k udržení nebo rozvoji těchto kompetencí.

- Snižování rizik spojených se ztrátou bydlení, např. poradenstvím, nácvikem dovedností, rozvoj finanční gramotnosti apod.
- Rozšíření informací o sociální službě a projektu mezi odbornou i širokou veřejnost.
- Motivace k řešení nepříznivé sociální situace cílové skupiny: dluhová situace, hledání zaměstnání, nabídka psychologické a právní pomoci, zprostředkování další odborné pomoci.
- Poskytování sociálně terapeutické podpory, vedení podpůrných rozhovorů s uživateli z cílové skupiny.
- Zprostředkování materiální a potravinové pomoci cílové skupině.

Co se nepovedlo/co bylo komplikované:

- Několik uživatelů splňovalo podmínky pro získání doporučení, tj. získání nájemního vztahu k bytu, ale nepodařilo se doporučení dokončit. Důvodem bylo úmrtí uživatele a neočekávané porušování podmínek spolupráce.
- Počítač pro hledání zaměstnání, případně k výuce počítačové gramotnosti a nácviku dovedností cílové skupiny byl využíván nedostatečně, neboť uživatelé neměli potřebu PC využít, protože již pracovali (HPP, dohoda, VPP), nebo měli k dispozici internet doma, nebo upřednostňovali osobní kontakt s potenciálními zaměstnavateli.
- Při přípravě projektu byla předběžně dohodnuta spolupráce s jedním městským obvodem, v rámci kterého měla být poskytnuta většina bytů k zajišťování sociální služby. V rámci realizace došlo k neočekávaným změnám a neobdržení dostatečného počtu bytů v dané lokalitě. Z tohoto důvodu došlo k zajištění bytů v dalších vzdálenějších lokalitách, což mělo za následek zvýšení časové kapacity pracovníků v přímé práci věnované cestování za cílovou skupinou.

Kazuistika – příklad dobré praxe

P. Josef bydlí společně s družkou v bytě od Armády spásy. Zavázal se za družku splácet dluh u společnosti Residomo, aby s ní mohla bydlet. Každý měsíc tento dluh p. Josef řádně hradí. Jejich hlavní potřebou bylo a je udržet si bydlení, aby se nemuseli vracet zpět na ubytovnu, na kterou nemají dobré vzpomínky.

Uživatel s družkou jsou v bytě spokojeni. Spolupráce uživatele s klíčovou pracovnící je velmi dobrá. Pravidelně spolu hovoří o jeho aktuální sociální situaci, dodržuje domluvené termíny návštěv či schůzek. P. Josef je samostatný, hodně záležitostí zvládá zařídit sám, potřebuje podporu v oblasti bydlení – snaží se splácet dluh na nájmu dle svých finančních možností a časem by si rád začal spořit na kauci, aby mohl dostat doporučení, tzn. byt do nájmu.

Co se týká zaměstnání, na začátku spolupráce s Armádou spásy pracoval p. Josef na HPP, ale neustále měl problémy s výplatou – zaměstnavatel neměl na výplaty peníze, účetní ji špatně spočítala kvůli exekučním srážkám apod. P. Josefovi se také zhoršil zdravotní stav, proto v říjnu 2017 nastoupil na nemocenskou, kde setrval do října 2018. Během této doby neměl dostatek finančních prostředků, zdravotně se necítil moc dobře a rozhodl se, že ve firmě více pracovat nechce. K tomu zjistil, že ač měl ve výplatní pásce zapláceno zdravotní pojištění, zaměstnavatel jej neuhradil.

Klíčová pracovníce mu pomohla vytvořit nový životopis. Po ukončení nemocenské nastoupil na Úřad práce – odbor zaměstnanosti, kde dostával podporu v nezaměstnanosti, která byla snižená o exekuční srážky. P. Josef s družkou měli pravidelný příjem pouze částečný invalidní důchod družky a snižená podpora v nezaměstnanosti. Klíčová pracovníce nabízela p. Josefovi v období špatné finanční situace potravinovou pomoc, kterou využíval a byl za ni vděčný.

P. Josef v průběhu spolupráce využil také několikrát nabídku právního a finančního poradenství, které se týkalo zejména možnosti insolvence a řešení dluhů.

Momentálně se p. Josef cítí zdravotně dobře, podařilo se mu najít zaměstnání, ve kterém je spokojený. Od ledna roku 2019 pracuje jako řidič kamionu v dálkové dopravě. Díky tomu řádně hradí nájemné a splácí dluh. Motivuje jej zejména vidina udržení si bydlení. Časem by si rád naspořil na kauci a dostal byt do nájmu.

Kazuistika – příklad špatné praxe

Paní Vlasta bydlela v bytě Armády spásy od června roku 2019 do září roku 2019. Paní Vlasta si chtěla po celou dobu udržet bydlení tím, že pravidelně hradila nájemné a spořila si na jistotu. V bytě se zabydlela, pořídila si základní nábytek a byla s bydlením spokojená. Předtím

dlouhodobě bydlela na ubytovně a velice aktivně žádala o bydlení v bytě Armády spásy téměř rok.

Paní Vlasta se s klíčovou pracovnící sdílela o vztazích s rodinou a přáteli. S klíčovou pracovnící uživatelka spolupracovala na hledání zaměstnání. Paní Vlasta byla v evidenci Úřadu práce, pobírala příjem ze sociálních dávek hmotné nouze. Dlouhodobě si nemohla najít práci. Klíčová pracovníce uživatele při hledání zaměstnání nabízela podporu a pomáhala jí s hledáním inzerátů. Paní Vlasta si našla práci jako uklízečka na dohodu, ale dále usilovala o nalezení zaměstnání na hlavní pracovní poměr. Během července 2019 byla zařazena do projektu Liga o. p. s. V rámci tohoto projektu zaměstnanosti si paní Vlasta našla práci jako uklízečka a začala si zvyšovat své příjmy vlastní prací.

Od července 2019 začal technik s klíčovou pracovnící společně s uživatelkou řešit stížnosti, které se týkaly rušení domovního klidu hlukem a výskyt cizích osob v bytě paní Vlasty. Paní Vlasta se ke stížnostem průběžně vyjadřovala. Své klíčové pracovníce potvrdila, že se jednalo o návštěvy, které se chovaly nevhodně a hlučně. Klíčová pracovníce apelovala na uživatelku, že je zapotřebí, aby návštěvy omezila a zabránila tak dalším stížnostem a riziku ztráty bydlení. Paní Vlasta přiznala, že v bytě byly přítomni hluční přátelé a sdělila klíčové pracovníce, že takové návštěvy již nebude do bytu vpouštět. Paní Vlasta hovořila o tom, že za ní dochází akorát přítel, který hlučný není. V srpnu 2019 se stížnost opakovala a potvrdila se jako oprávněná. Přes intervenci klíčové pracovníce, která s uživatelkou vedla rozhovory o rizicích spojených se ztrátou bydlení, přicházely ze strany sousedů další stížnosti. V září 2019 byla zjištěná třetí oprávněná stížnost na p. Vlastu. V důsledku porušování podmínek podnájemní smlouvy uživatele nebyla prodloužena podnájemní smlouva.

Uživatelka si tedy neudržela bydlení a odešla bydlet do podnájmu přes soukromou osobu. Paní Vlasta začala pracovat jako uklízečka přes projekt Liga o.p.s., což je pro ni na druhou stranu úspěchem.

Příklad z praxe o paní Vlastě byl přínosem pro sociální službu tím, že práce na sociálním začleňování a soužití uživatele v domě s ostatními nájemníky je důležitým dílčím cílem sociální práce s uživateli.

Aktivita 2: VYSOCE SPECIALIZOVANÉ PORADENSTVÍ

Poskytování právního a finančního poradenství z hlediska řešení předlužení, řešení výživného, svěřením dětí do péče apod. Dále poskytování psychologického poradenství zejména z hlediska pomoci v případě vztahových problémů v rodině, rodičovských kompetencí, problémů s alkoholem, zdravotních problémů. Poradenství bylo poskytováno specialisty na danou oblast (právník, psycholog, finanční poradce).

Co se povedlo:

- Zlepšit vztahovou situaci v rodinách uživatelů.
- Zvýšit kompetence při výchově dětí.
- Zlepšení psychického stavu uživatelů, kteří využili nabídky psychologické pomoci.
- Zmapování dluhů a zahájení komunikace s exekutory.
- Zvýšení finanční gramotnosti.

Co se nepovedlo/co bylo komplikované:

- Většina uživatelů řešících své dluhy nedosáhla na splnění zákonných podmínek k insolvenčnímu řízení.
- Předčasné ukončení spolupráce s psychologem ze strany uživatele z důvodu neochoty plnění zadaných dílčích kroků a rezignace při zjištění, že problém nemůže být vyřešen hned. To vedlo k nedořešení některých zakázek.
- Nedokončení skupinového poradenství v oblasti finanční gramotnosti z důvodu onemocnění experta.

Kazuistika – příklad dobré praxe

Paní Dagmar bydlí se čtyřmi dětmi v bytě Armády spásy od ledna 2017. O děti se stará sama bez partnera. Uživatelka je v současné době na rodičovské dovolené a snaží se udržet si bydlení a zlepšit celkovou sociální situaci rodiny. Brigádně si přivydělává, přesto ji trápí neustále nedostatek financí.

Když je toho na ni moc, potřebuje si s někým popovídat, svěřit se. Nejčastěji se svěřuje své klíčové pracovníci, která jí poskytne podpůrný rozhovor. Nicméně jsou situace, kdy paní Dagmar řeší složité rodinné vztahy s dětmi, a potřebuje odbornou radu či pomoc. Proto přivítala, že může využít služeb psychologa. Většinou se jednalo o situace, kdy si nevěděla rady s dětmi, ale i tehdy, když ona sama potřebovala pomoc. Když řešila problémy u obou svých dcer, konzultaci psychologa využila opakovaně.

Paní Dagmar rady psychologa moc pomohly. Doporučeným způsobem řešila situaci doma i ve škole. Taktéž rozhovor psychologa s dcerou měl dobré výsledky. Výsledkem společného úsilí je, že se situace zlepšila doma i ve škole a klientka vyřešila nejen osobní a rodinné problémy, ale vzala si cenné rady za své i do budoucna. Paní Dagmar hodnotí možnost využít služeb psychologa jako velmi užitečnou.

Kazuistika – příklad špatné praxe

Pan Jaromír přišel do naší služby s pohnutou minulostí a léty odsouvanými problémy. Jeho prioritou bylo nejprve získat stabilní bydlení a postupně začít řešit své problémy. Klíčová pracovníce mu nabídla pomoc a podporu při řešení jeho záležitostí a snažila se uživatele během podpůrných rozhovorů motivovat ke změně života.

Pan Jaromír si chtěl následně najít zaměstnání, aby měl dostatek finančních prostředků na zajištění svých potřeb. Také se mu postupně začaly objevovat zdravotní problémy pohybového aparátu. Pana Jaromíra v neposlední řadě trápilo, že je sám, že jeho rodina, především matka a dcera, ho odstříhly od života a nejeví o něj zájem. Pan Jaromír se své klíčové pracovníci svěřil, že v minulosti bojoval s alkoholovou závislostí, zadlužil se a ke své rodině se nechoval zrovna hezky. Klíčová pracovníce si všimla během pravidelných návštěv u uživatele v bytě výrazných změn nálad a postojů k řešení problémů. Někdy byl optimistický a odhodlaný se svým životem něco dělat, jindy byl zamklý nebo rozrušený až agresivní. Občas byl z něho cítit alkohol. Klíčová pracovníce mu nabídla možnost bezplatného psychologického poradenství, které bylo možné sjednat na naší pobočce. Pan Jaromír si vzal čas na rozmyšlenou a po pár dnech požádal klíčovou pracovníci o dojednání termínu s psychologem.

Pan Jaromír byl po prvním sezení velmi překvapen přístupem psychologa a rozhodl se pro další sezení. I klíčová pracovnice zaznamenala v chování pana Jaromíra pozitivní změnu. Pan Jaromír si našel práci a do budoucna chtěl kontaktovat svou matku a dceru a pokusit se zlepšit společné vztahy. V této době začal pan Jaromír řešit i své zdraví, které dlouhodobě zanedbával. Ukázalo se, že v nejbližší době bude muset podstoupit operaci. Pan Jaromír začal mít strach, že operace nedopadne dobře a že se může stát, že ji nepřežije. Znovu začal popíjet alkohol a celkově se s uživatelem zhoršila spolupráce. Klíčová pracovnice mu opět nabídla psychologické poradenství a uživatel souhlasil. Na sjednanou schůzku se však nedostavil. Ani po opakovaných podpůrných rozhovorech a opakovaně zrušených schůzkách s p. psychologem se nepodařilo uživatele stabilizovat, jelikož naplno propadl znovu závislosti a svým jednáním přišel o bydlení.

Aktivita 3: ZAJIŠŤOVÁNÍ BYTŮ PRO CÍLOVOU SKUPINU

Spolupráce s městskými obvody a soukromým vlastníkem při zajišťování bytů do nájemního vztahu s Armádou spásy, která tyto byty podnajíkala uživatelům z řad cílové skupiny. V rámci přidělování bytů cílové skupině probíhal schvalovací proces, v rámci kterého byli zapojeni i vlastníci bytů. Pro počáteční zajištění bydlení bylo v rámci projektu zajištěno cílové skupině základní vybavení bytu (postel, matrace, stůl, židle).

Co se povedlo:

- Zajištění dostatečného počtu bytů pro uživatele v porovnání s kapacitou služby.
- Nabídka základního vybavení bytů pro uživatele, kteří neměli žádný nábytek k dispozici.
- Dobře nastavená spolupráce s majiteli bytů – městský obvod Ostrava – Jih, společnost Residomo.

Co se nepovedlo/co bylo komplikované:

- Komplikace při konání výběrového řízení na pořízení nábytku včetně nutnosti jeho opakování.
- Nepodařilo se zajistit více městských bytů, které jsou levnější.
- Všechny městské byty jsou malometrážní, proto nevhodné pro rodiny s dětmi.

Kazuistika – příklad špatné praxe

Na pobočku Armády spásy se dostavila p. Kateřina, která potřebovala pomoci s bydlením. Momentálně bydlí se svými dvěma dětmi u manžela v rodinném domě mimo Ostravu, se kterým se bude rozvádět. Manžel jí neposkytuje finanční prostředky na zajištění chodu domácnosti a není ani dobrým vzorem pro výchovu dětí, proto si p. Kateřina hledá bydlení pro sebe a děti, které by jim pomohlo zlepšit jejich aktuální sociální situaci.

Sociální pracovnice rozhovorem s paní Kateřinou zjistila, že p. Kateřina měla sice trvalý pobyt v části Ostrava – Jih, Armáda spásy má však od města pouze byty o dispozici garsonky, což by pro ni bylo malé. P. Kateřina si přála bydlet pouze v ostravské části Zábřeh, kde má Armáda spásy 3 byty od společnosti Residomo, ale jsou momentálně obsazeny.

Sociální pracovnice hledala s p. Kateřinou další možnosti bydlení, které by mohla zájemkyně využít. Tím, že neměla žádný příjem, se možnost najít si bydlení rapidně snížila. Paní Kateřina neměla ani žádné naspořené prostředky na uhrazení kauce. Sociální pracovnice p. Kateřině poskytla informace o možnostech podat si žádost u organizací nabízející Bydlení s doprovodným sociálním programem, také o možnosti jít přechodně na některý z azylových domů pro matky s dětmi, na které paní Kateřina dostala dle jejích potřeb od sociální pracovnice kontakty. Sociální pracovnice hovořila s p. Kateřinou také o její aktuální nepříznivé finanční situaci, soc. pracovnice poskytla p. Kateřině základní poradenství ohledně dávek pomoci v hmotné nouzi a poskytla formuláře k vyplnění.

P. Kateřina byla za pomoc vděčná. Armáda spásy však nebyla schopná uspokojit potřebu p. Kateřiny v souvislosti se získáním bytu, protože městský byt by byl pro ni malý a byty od společnosti Residomo jsou v současné době v oblasti Ostrava – Zábřeh obsazeny.

Aktivita 4: POMOC K SVÉPOMOCI

Aktivizační program „Pomoc k svépomoci“ s cílem posilování znalostí a dovedností cílové skupiny v oblasti drobných oprav, údržby a drobných řemeslných prací potřebných pro údržbu a chod své domácnosti. Cílem aktivity je pomoc k svépomoci, tzn., aby si cílová skupina byla schopná zajistit základní chod, údržbu a drobné opravy ve své domácnosti sama.

Co se povedlo:

- Využívání vytvořené dílny zejména z hlediska zápůjčky náradí cílové skupině.
- Zvyšování znalostí a dovedností spojené s užíváním bytu u uživatelů, kteří měli zájem.
- Zážitek radosti u uživatele ze samostatně provedené opravy pod dohledem pracovníka.

Co se nepovedlo/co bylo komplikované:

- Malý zájem a neochota cílové skupiny spolupodílet se na opravách v bytě.
- Malý zájem cílové skupiny na využívání dílny v rámci nácviku a tím pádem zvyšování vlastních znalostí a dovedností v oblasti drobných oprav a údržby.

Kazuistika – příklad dobré praxe

Paní Tamara bydlí s přítelem v bytě Armády spasy od roku 2018. V květnu 2019 se nemohli dostat do bytu, neboť jim někdo ucpal zámek u dveří. Byt byl otevřen, avšak došlo k poškození kování dveří, cylindrická vložka a zadlabací zámek. Podnájemníci si nevěděli rady s koupí s výměnou zámku dveří a dveřního kování.

Pracovník k svépomoci šel zakoupit potřebný materiál do obchodu společně s podnájemníky. Paní Tamara a její přítel byli poučeni o výměně cylindrické vložky, zadlabacího zámku i kování dveří a účastnili se této výměny. Nyní budou schopni samostatné výměny. Podnájemníci byli rovněž pracovníkem k svépomoci poučeni o tom, koho volat v případě nouzového a šetrného otevření bytu.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

STATISTICKÉ/EVALUAČNÍ ÚDAJE

Celkový počet osob, kterým se podařilo získat podnájemní bydlení: 202 osob

Počet osob/domácností, které si udrželo podnájemní bydlení minimálně 12 měsíců: 99 osob / 48 domácnosti

Počet osob/domácností, kteří přešli z podnájemního do nájemního bydlení nebo jiné formy bydlení (např. našli si jiný byt v jiné lokalitě, ale stěhují se do bytu): 12 osob / 7 domácnosti

Kolik osob/domácností se projevují jako domácnosti mající kompetence k bydlení a budou připraveni na bydlení bez podpory sociální služby: 4 osoby / 3 domácnosti (na doporučení) / *(domácnosti mající kompetence k bydlení = bydlí / nemají žádné výzvy, stížnosti / nedluží na nájmu a energiích, umí si vyřídit včas dávky po dobu minimálně 6 měsíců)*

Počet domácností + počet osob z cílové skupiny podpořené v rámci projektu celkem: 88 domácnosti / 131 osob

Počet domácností / osob, u kterých v průběhu realizace projektu došlo k ukončení spolupráce: 25 domácností / 49 osob

Důvody ukončení spolupráce: neprodloužení smlouvy, utekli, úmrtí, ukončení na vlastní žádost

Počet domácností / osob, které ukončily využívání podpory z důvodu dosažení účelu (cíle) spolupráce: 0 domácností / 0 osob

Počet osob z cílové skupiny, kterým nemohla být z kapacitních důvodů podpora poskytnuta (zjištěná potřeba podpory byla v souladu s účelem projektu): 475 osob

ZÁVĚREČNÉ ZHODNOCENÍ

Zhodnocení projektu je zpracováno v posledním realizačním měsíci, tzn., že prezentované údaje nemusí být zcela v souladu se závěrečnou zprávou projektu. Případné rozdíly by však byly nepatrné.

Účelem projektu byla podpora osob bez přístřeší, osob ohrožených ztrátou bydlení, osob žijících v ubytovnách a osob ze sociálně vyloučených lokalit města Ostrava v získání kompetencí k bydlení. Z hlediska hodnocení dosažení tohoto cíle byla domácnost mající kompetence k bydlení definována následovně: osoba/y z cílové skupiny bydlí, nemají žádné výzvy či stížnosti, nedluží na nájmu a energiích, v případě hmotné nouze si umí vyřídit včas dávky a to po dobu minimálně 6 měsíců. Ve fázi přípravy projektu k realizaci jsme vycházeli z hypotézy, že lidé z řad cílové skupiny získají kompetence k bydlení po cca 2 letech podpory sociální službou. V tuto chvíli nelze hypotézu vyhodnotit, protože byty pro cílovou skupinu byly v rámci realizace projektu OPZ získávány postupně až do června 2019, proto mnoho osob z cílové skupiny ještě nevyužívá bydlení s podporou sociální služby dva roky. Nicméně ze současného vývoje lze odhadovat, že cílová skupina bude potřebovat dlouhodobější podporu ze strany sociálního pracovníka. Realizace sociální služby bude pokračovat i po skončení finanční podpory z OPZ, budeme tedy vývoj dále sledovat, abychom mohli naši hypotézu vyhodnotit.

V projektu zaznamenala úspěch aktivita s názvem Vysoce specializované poradenství. Odborná podpora a pomoc ze strany psychologa a právníka byla cílovou skupinou využívána, i když v menším rozsahu, než jsme očekávali. V posledním roce realizace projektu jsme tuto aktivitu rozšířili o skupinové poradenství v oblasti finanční gramotnosti. Vyšlo najevo, že mnoho uživatelů sociální služby nevnímají své dluhy a exekuce jako problematickou oblast, kterou by bylo vhodné řešit. Tímto skupinovým poradenstvím si začali uvědomovat tuto skutečnost. Z důvodu nemoci odborného poradce v oblasti finanční gramotnosti, která se nečekaně prodloužila, se nám již nepodařilo získat jiného poradce. Doporučením pro případné projekty v podobné oblasti tedy je poskytnout cílové skupině elementární znalosti v oblasti finanční gramotnosti i v oblasti insolvence v návaznosti na možnost využití právní pomoci v oblasti insolvenčí.

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Naopak aktivita pomoc k svépomoci, která si kladla za cíl podpořit cílovou skupinu v jejich znalostech a dovednostech v drobných opravách a údržbě domácností se nesetkala s velkým úspěchem. Cílová skupina, která byla zvyklá, že drobné opravy a údržbu dělá vlastník objektu, ve kterém pobývali (sociální služba v případě azylových domů, vlastník v případě ubytoven apod.) očekávala stejný režim i v případě vlastního bydlení. Snaha o jejich edukaci a zapojování v drobné údržbě nepřinesla výraznou změnu v jejich očekáváních.

V Ostravě 22. 10. 2019

Zpracoval realizační a administrativní tým projektu Prevence bezdomovectví Ostrava

Kontakty: iveta_malikova@czh.salvationarmy.org, ilona_buzkova@czh.salvationarmy.org,
marcela_stryjova@czh.salvationarmy.org